

# Päästökaupan webinaari 3.5.2023

## OHJELMA

- 1) Vuoden 2022 päästötiedot ja FINETS-järjestelmän ajankohtaiset asiat (Tiina Rautalin)
- 2) Biomassa, biokaasu, muutoshakemukset ja parannusraportit (Tommi Itkonen)
- 3) Päästökauppalain uudistus (Anna-Maija Sinnemaa, TEM)

## OHJEITA

Pidä mikki ja kamera suljettuna koko tilaisuuden ajan

Esitä kysymykset ja kommentit viestikentässä



---

# Päästötiedot 2022

## FINETS-järjestelmän ajankohtaiset asiat

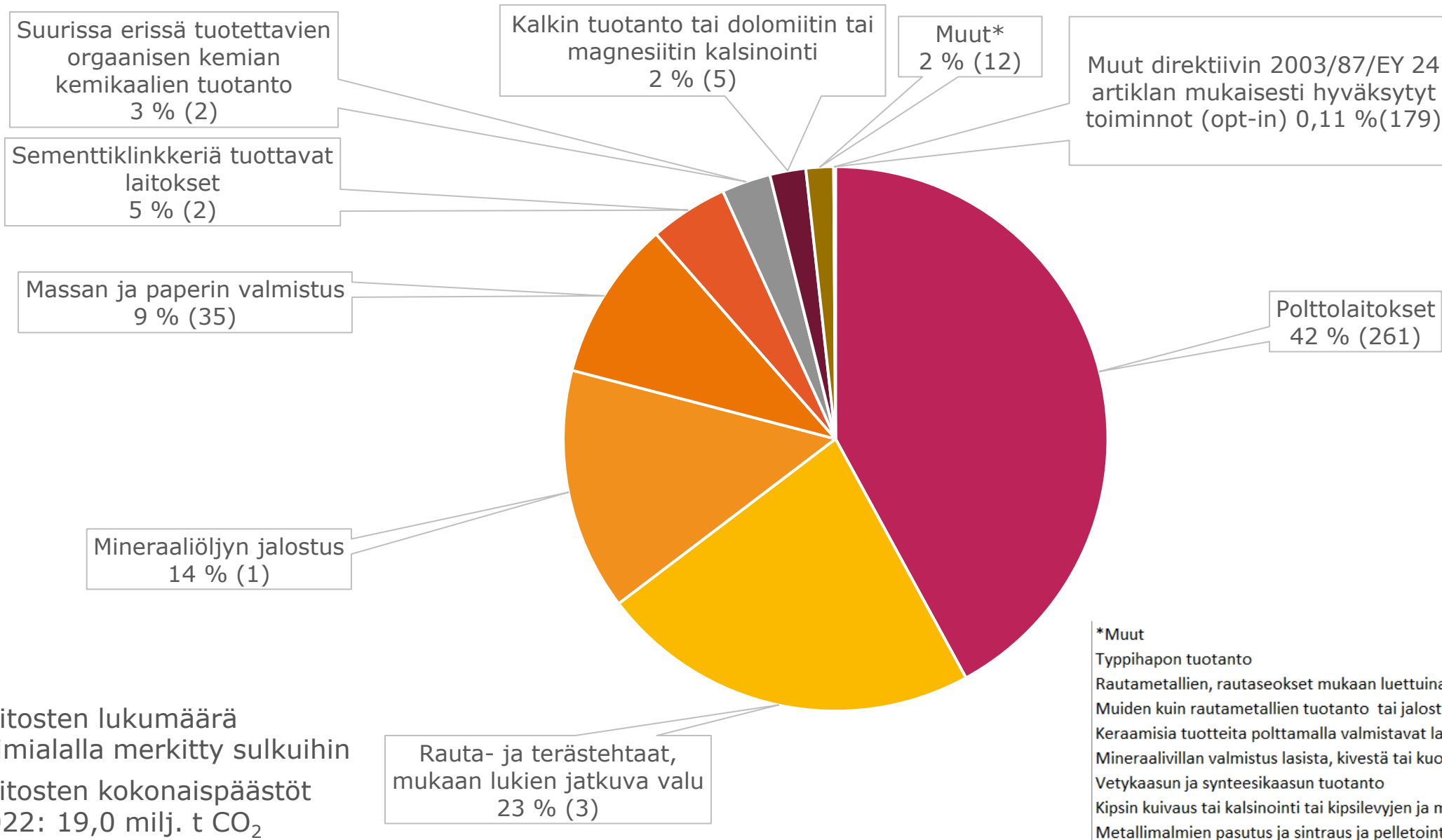
Webinaari 3.5.2023  
Tiina Rautalin



# Suomen päästökauppalaitosten päästöt 2022

- EU:n päästökauppaan kuuluvien suomalaisten laitosten päästöt olivat 19,0 milj. t CO<sub>2</sub> vuonna 2022
  - Laitoksia Suomessa mukana yhteensä 501 laitosta
  - Suomen laitosten päästöt oli n. 1,4 % kaikkien EU:n päästökauppalaitosten yhteispäästöistä
    - EU:n päästökauppalaitosten kokonaispäästöt noin 1,3 miljardia t CO<sub>2</sub> vuonna 2022
  - Suomen laitosten päästöt pienenevät 6,4 % vuoden 2021 päästömäärästä
  - Muutoksia polttoaineiden käytössä vuoteen 2021 verrattuna:
    - Maakaasun kulutus laski 54 %
    - Turpeen kulutus laski 6 %
    - Biomassapolttoaineiden kulutus laski 10 %
    - Kivihiilen kulutus kasvoi 23 %
      - Maakaasun kulutuksen laskuun vuonna 2022 vaikuttivat maakaasun korkea hinta sekä tuonnin loppuminen Venäjältä.
      - Kivihiilen käyttöön vaikuttivat hintasuhteiden muutokset polttoaine- ja sähkömarkkinoilla. Kivihiilellä tuotetulla energialla korvattiin muun muassa maakaasulla että puulla tuotetun energian sekä sähköntuonnin vähentymistä.
      - Päästöjen kehitykseen vaikuttavat myös mm. säästä johtuvat vaihtelut lämmitysenergian kysynnässä.

# Suomen päästökauppalaitosten päästöt toimialoittain 2022



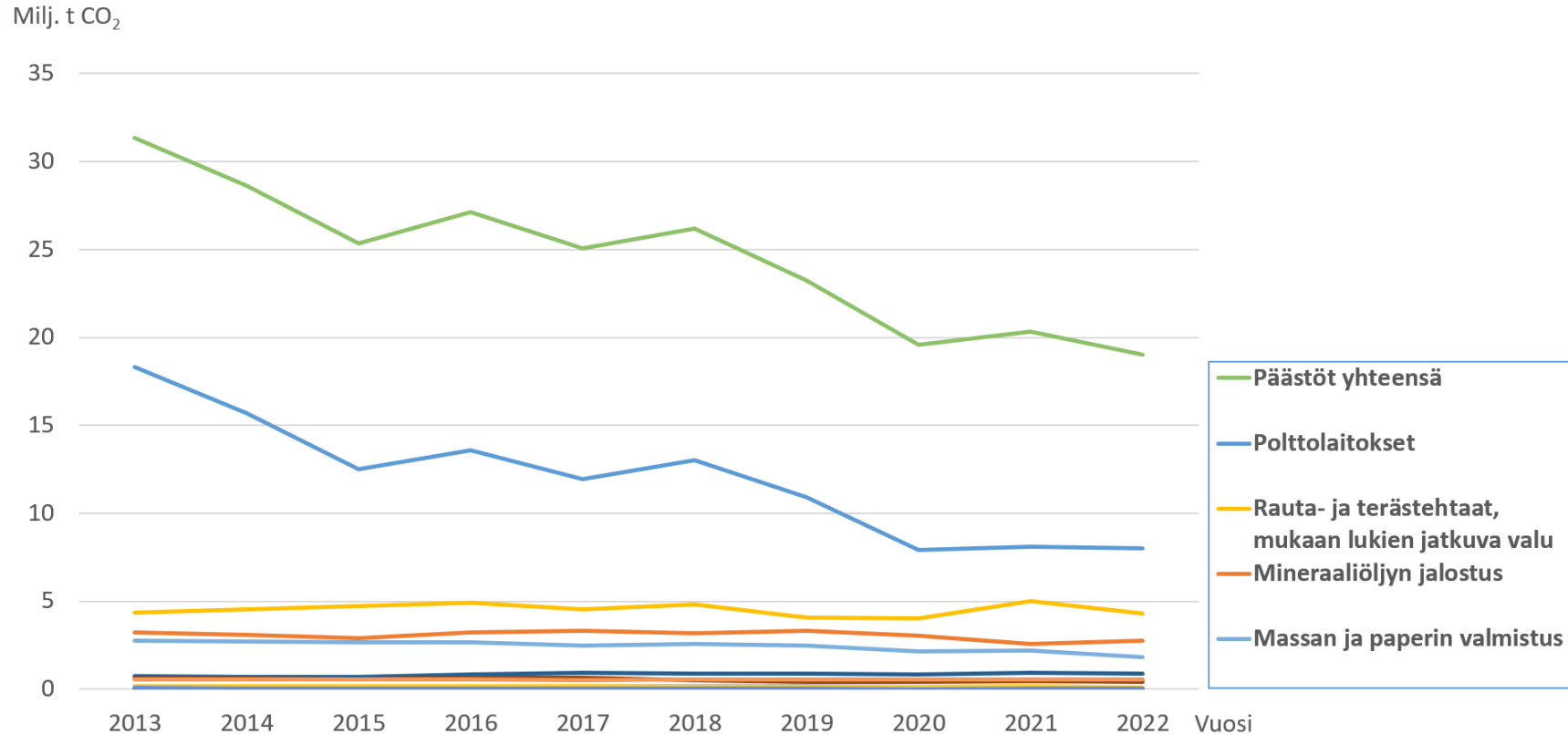
Laitosten lukumäärä toimialalla merkitty sulkuihin  
Laitosten kokonaispäästöt 2022: 19,0 milj. t CO<sub>2</sub>

# Suomen päästökauppalaitosten päästöt toimialoittain 2013-2022



energiavirasto

## Päästöt toimialoittain vuosina 2013-2022

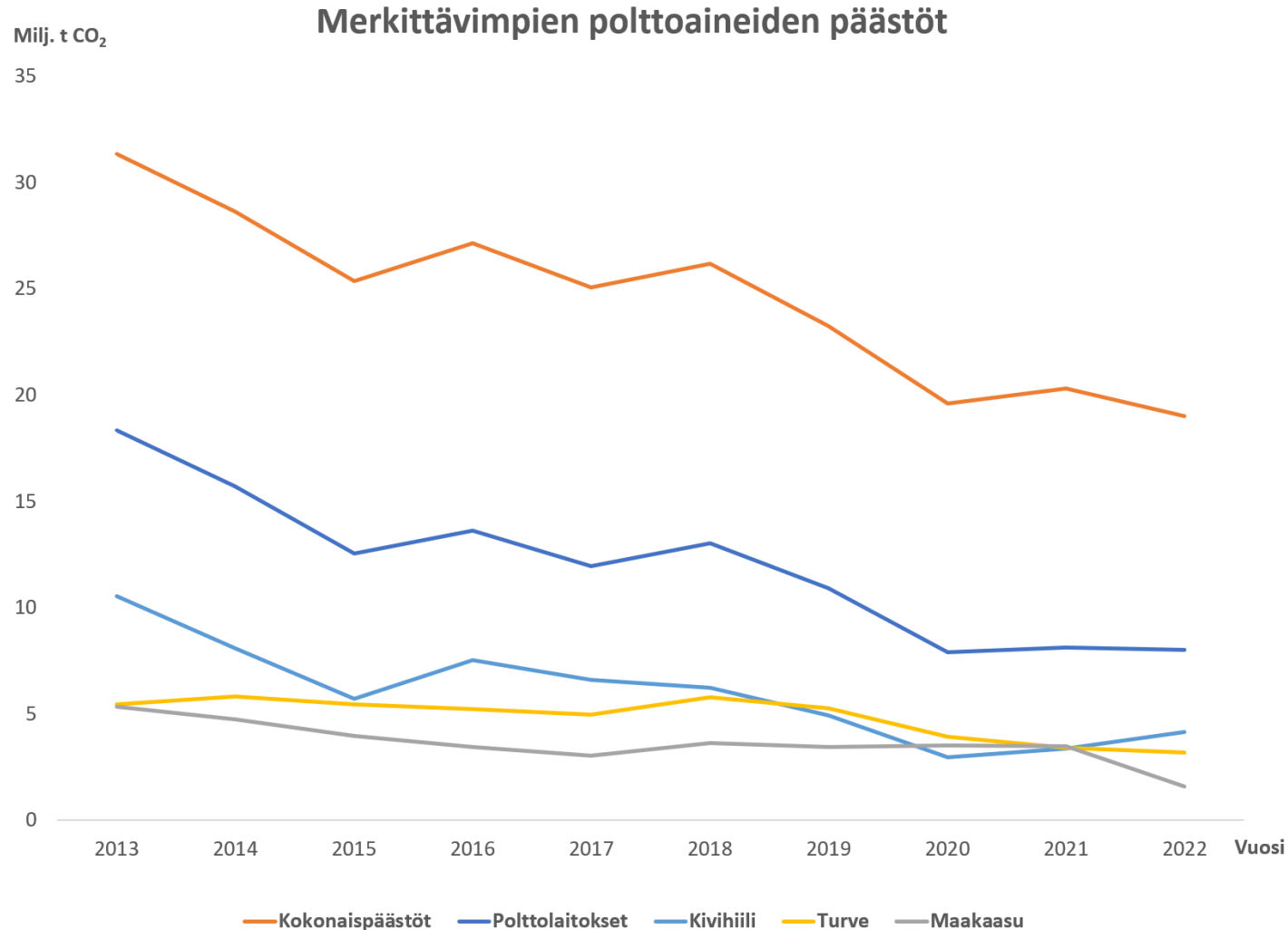


- Päästökauppalaitosten kokonaispäästöissä on laskeva trendi
- Kokonaispäästöjen pienentyminen seurausta erityisesti polttolaitosten päästöjen vähentymisessä

# Merkittävimpien fossiilisten polttoaineiden käyttö 2013-2022



energiavirasto



- Polttoaineiden polttoa poltto- ja prosessilaitoksilla.
- Kivihiili ollut merkittävin päästöjen lähde vuoteen 2018 asti
- Maakaasun käytön lasku vuonna 2022 näkyy selkeänä pudotuksena
- Kivihiilen käytössä parin viime vuoden aikana kasvua

# FINETS-järjestelmän ajankohtaiset asiat

- Vanha FINETS-järjestelmä ([www.paastolupa.fi](http://www.paastolupa.fi)) poistuu käytöstä 31.12.2023
  - Tallenna tarvittavat tiedot/tulosteet järjestelmästä itsellesi talteen ennen sitä.
- FINETS-järjestelmän arkistoinneissa (<https://finets.energiavirasto.fi/>) oli häiriöitä 14.4.–25.4.2023
  - Lomakkeita väärissä tiloissa, korjaukset työn alla
  - Olemme yhteydessä erikseen jos toiminnanharjoittajalta vaaditaan toimenpiteitä
- FINETS-järjestelmässä käsiteltyjen asioiden lukuja vuodelta 2022
  - Päätöksiä 364 kpl
  - Vireille tulleista tarkkailusuunnitelman muutoshakemuksista kuitattiin 73 %, parannusraporteista kuitattiin 47 %
- FINETS-järjestelmän julkinen tietopalveluosio kehitteillä
  - Tarpeita/toiveita selvitetään kyselyllä toiminnanharjoittajilta ja todentajilta syksyllä 2023
- FINETS-järjestelmään lisätty uusi polttoaineluokka 22.40.55 Biopolttoöljy (HVO)
  - Jos laitoksella käytössä kyseistä polttoainetta, tulee se lisätä tarkkailusuunnitelmaan

# FINETS-järjestelmän uudet ominaisuudet (1/2)

- Uudet ominaisuudet käyttöön toukokuussa 2023
- Laitoksen yhteyshenkilön päivittäminen ilman päästöluvan muutosta
  - Mene lomakkeelle diaarinumerosta tai "Mene hakemukseen"-kohdasta

## Hakemukset

Haku

Toiminnanharjoittajan nimi	Laitoksen nimi	Diaarinumero	Tila	Alkupäivämäärä	Hakemustyyppi	Esittelijä	Toiminnot
<input type="text" value="Hae Toiminnanharjoittajan nimi"/>	<input type="text" value="Hae Laitoksen nimi"/>	<input type="text" value="Hae Diaarinumero"/>	<input type="text" value="Hae Tila"/>	Mistä <input type="text" value="Alkupäivämäärä"/> Mihin <input type="text" value=""/>	<input type="text" value="Hae Hakemustyyppi"/>	<input type="text" value="Hae Esittelijä"/>	<input type="text" value="Hae Toiminnot"/>
Oy Yritys Ab	Lämpölaitos	<b>383/030100/2023</b>	Ratkaistu	1.1.0001 0.00.00	Päästöluvan muutos		<input checked="" type="checkbox"/> Mene hakemukseen + Muuta


- Muuta laitoksen yhteyshenkilön tietoja ja paina "Tallenna"

Toiminnanharjoittajan nimi	Kotipaikka	Y-tunnus	Jakeluosoite	Postinumero	Postitoimipaikka	Maa	Toiminnanharjoittajan yhteyshenkilön tiedot	Etunimi	Sukunimi	Puhelinnumero	Sähköpostiosoite	Onko laitoksen yhteyshenkilö sama kuin toiminnanharjoittajan yhteyshenkilö?	Etunimi	Sukunimi
Oy Yritys Ab	Helsinki	1234567-8	Lintulahdenkuja	00530	Helsinki	Suomi		Etunimi1	Sukunimi1	012 345 6789	paastolupa@en	<input checked="" type="checkbox"/> Kyllä		



## FINETS-järjestelmän uudet ominaisuudet (2/2)

- Liitteiden lisääminen järjestelmässä muuttuu
  - Paina lomakkeella painiketta "Avaa liitteiden hallinta (uusi selainvälilehti)"

Liitä oheisen linkin kautta hakemukseen yksinkertainen laitoskaavio pdf-tiedostona. 

Avaa liitteiden hallinta (uusi selainvälilehti)

- Järjestelmä ohjaa lisäämään liitteiden hallinta -välilehdellä (Hakemuksen tiedot-välilehti)
- Klikkaa kohtaa, jossa on nuolisymboli ja valitse liite. Liite tulee näkyviin "Asiakirjan nimi"-kohdan alle
- Kun liite on lisätty, sulje liitteiden hallinta -välilehti, ja jatka lomakkeen täyttämistä normaalisti.
- Kun lomake lähetetään Energiavirastolle, lisätty liite siirtyy Viranomaisen asiakirjoiksi.

### Muut tiedostot


Poista valitut

Asiakirjan nimi

Sisältää liikesalaisuuksia

Kaaviokuva.pdf

Ei 

 LISÄÄ MUITA TIEDOSTOJA

Kiitos!

[paastolupa@energiavirasto.fi](mailto:paastolupa@energiavirasto.fi)



energiavirasto

---

# Biomassat päästöjen tarkkailusuunnitelmassa 2023 alkaen

# Biomassat tarkkailusuunnitelmassa 2023

Päästökauppalain (311/2011) 56 a § ja 56 b § säädetään toiminnanharjoittajan velvollisuudesta osoittaa biomassalähdevirtojen kestävyys.

Uusi [biomassaohje](#) koskee kaikkia polttoon käytettyjä biomassapolttoaineita, bionesteitä sekä seospolttoaineen biomassaosuutta.

Jos poltossa käytetty biomassa tai seospolttoaineen biomassaosuus ei täytä kestävyyskriteereitä, sen sisältämä hiili on katsottava fossiiliseksi hiileksi.

**Tarkkailusuunnitelmaan tulee kaikkien sellaisten laitosten osalta hakea muutosta FINETS-järjestelmässä, joiden lähdevirtaluettelossa on biomassoja, bionesteitä tai seospolttoaineita. Muutosta tarkkailusuunnitelmaan tulee hakea mahdollisimman pian, kuitenkin **tämän vuoden (2023) aikana.****

# Biomassan kestävyys osoittaminen tarkkailusuunnitelmassa 2023 (1/2)

Kestävälle biomassalle ja seospolttoaineen kestäväälle biomassaosuudelle lisätään tarkkailusuunnitelman tietokortille **4. Tiedonhallinta ja kontrollitoimet** (yksinkertaistetussa tarkkailusuunnitelmassa tietokortille 5) uusi menettelykuvaus. (MRR liite I)

Menettelykuvaus lisätään uutena menettelynä tietokortin alalaidasta painamalla "Lisää menettely" – painiketta:

Muu menettely (lisää tarvittaessa menettelykuvaukset koskien esim. tietoaukkoa tai biomassan kestävyyttä)

Lisää menettely



# Biomassan kestävyys osoittaminen tarkkailusuunnitelmassa 2023 (2/2)

Kuvaa menettelykuvauksessa miten biomassan kestävyys osoitetaan. Lisää tieto myös siitä, jos kuvaus ei koske jotain tarkkailusuunnitelmassa ilmoitettua biomassaa. Kestävyys voi osoittaa jollain näistä tavoista:

- Luomalla oma kestävyysjärjestelmä ja hyväksyttämällä se Energiavirastossa.
- EU:n komission hyväksymällä vapaaehtoisella järjestelmällä.
- Biomassatoimittajan antamalla kestävyystodistuksilla.

Lisää vain yksi menettelykuvaus.

## Ei-kestävä biomassa

Ei-kestävä biomassa lisätään tarkkailusuunnitelmaan erillisenä lähdevirtana (seospolttoaineen biomassaosuutta lukuun ottamatta) vain siinä tapauksessa, että kestävyyskriteerit eivät täyty. Tällöin lähdevirta raportoidaan kuin muut fossiiliset polttoaineet.

Jos seospolttoaineen biomassaosuus on ei-kestävää, tarkkailusuunnitelmaan ei haeta muutosta vaan asia huomioidaan myöhemmin päästöselvityksessä.

Jos havaitset puutteita FINETSin lähdevirtaluettelossa, ota yhteyttä: [paastolupa@energiavirasto.fi](mailto:paastolupa@energiavirasto.fi)

---

# Maakaasuverkkoon syötetyn biokaasun tarkkailu ja raportointi päästökaupassa



# Maakaasuverkkoon syötetyn biokaasun tarkkailu ja raportointi päästökaupassa

Maakaasuverkosta otetun kaasun biokaasuosuus määritetään käyttäen biokaasun ostokirjanpitoa (pitää perustua tosiasiallisiin biokaasuostoihin). **Ostokirjanpidosta on käytävä ilmi ostetun biokaasun energiasisältö (MWh), tieto maakaasuverkosta, johon biokaasu on syötetty, sekä biokaasun syöttöpiste.**

Lisäksi toiminnanharjoittajan tulee osoittaa, että seuraavat kriteerit täyttyvät:










- *Samaa biokaasumäärää ei lasketa kahteen kertaan ja erityisesti, että ostetun biokaasun ei väitetä olevan kenenkään muun käyttämää, mm. esittämällä biokaasulle myönnetty alkuperätakuu;*
- *Toiminnanharjoittaja ja biokaasun tuottaja on liitetty samaan kaasuverkkoon; ja*
- *Polttoon käytetty biokaasu täyttää soveltuvat kestävyyskriteerit.*

Jos toiminnanharjoittaja ei osoita näiden kriteerien täyttyvän, on maakaasuverkosta otettu kaasu raportoitava kokonaisuudessaan fossiilisenä polttoaineena (maakaasuna).

# Biokaasu-maakaasuseoksen lisääminen tarkkailusuunnitelmaan

Jos maakaasuverkosta otettu kaasu raportoidaan joko osittain tai kokonaan biokaasuna, tulee toiminnanharjoittajan lisätä päästöjen tarkkailusuunnitelmaan uusi seospolttoaine.

Seospolttoaineen fossiiliseksi komponentiksi valitaan maakaasu ja biokomponentiksi valitaan polttoaineluokka 22.30.40 Biometaani (otto maakaasuverkosta).

Toiminto 	Toiminnon alatyppi 	Lähdevirran tyyppi 	Lähdevirran nimi 	Lisää tarvittaessa seospolttoaineen komponentti (Lähdevirran nimi) 
Polttoaineiden ja 	Muut kaasumaise	Seos 	Maakaasu (seospolttoain 	Biometaani (otto maaka 

# Biokaasu-maakaasuseoksen biomassaosuuden arviointimenetelmä (1/2)

Biokaasuosuuden määrittäminen kuvataan biomassaosuuden arviointimenetelmän kohdalla sekä tietokortilla 4 uutena menettelyinä.

Seospolttoaineen biomassaosuuden määrittämistasoksi valitaan 2 (biomassaosuus saadaan arviointimenetelmällä, joka on hyväksytty MRR 39 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti).

## Maakaasu (seospolttoaineen komponentti)

Huomio, että tämä tallennus tallentaa vain tämän lähdevirran tarkkailun. Hakemus täytyy tallentaa tämän jälkeen lisäksi myös päänäkymässä.

Määrätieto

Tehollinen lämpöarvo

Päästökerroin

Biomassaosuus

Hapettumiskerroin

### Biomassaosuus

2 - Biomassaosuus saadaan arviointimenetelmällä, joka on hyväksytty komission päästöjen tarkkailu- ja raportointiasetuksen 39 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. ▼

# Biokaasu-maakaasuseoksen biomassaosuuden arviointimenetelmä (2/2)

Biomassaosuuden arviointimenetelmän kohdassa tulee osoittaa, että MRR 39 artiklan 4 kohdassa mainitut kriteerit täyttyvät:

- Samaa biokaasumäärää ei lasketa kahteen kertaan ja erityisesti, että ostetun biokaasun ei väitetä olevan kenenkään muun käyttämää, mm. esittämällä biokaasulle myönnetty alkuperätakuu;
- Toiminnanharjoittaja ja biokaasun tuottaja on liitetty samaan kaasuverkkoon.

## Maakaasu (seospolttoaineen komponentti)

Huomio, että tämä tallennus tallentaa vain tämän lähdevirran tarkkailun. Hakemus täytyy tallentaa tämän jälkeen lisäksi myös päänäkymässä.

Määrätieto

Tehollinen lämpöarvo

Päästökerroin

**Biomassaosuus**

Hapettumiskerroin

### Biomassaosuus

2 - Biomassaosuus saadaan arviointimenetelmällä, joka on hyväksytty komission päästöjen tarkkailu- ja raportointiasetuksen 39 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

# Biokaasu-maakaasuseoksen ostokirjanpitomenettelyn lisääminen

Tietokortille 4 lisätään kuvaus menettelystä, jota käytetään biokaasun määrien määrittämiseen ostokirjanpidon perusteella. (MRR liite I)

Menettelyssä tulee osoittaa, että ostokirjanpidosta käy ilmi ostetun biokaasun energiasisältö (MWh), tieto maakaasuverkosta, johon biokaasu on syötetty sekä biokaasun syöttöpiste. Alkuperätakuiden ja kestävyystodistusten tulee koskea samaa biokaasumäärää ja -erää.

EU/ETA-alueella verkkoon syötetyn biokaasun osalta menettelykuvaukseen on lisäksi sisällytettävä tieto biokaasun alkuperämaasta.

**Muu menettely (lisää tarvittaessa menettelykuvaukset koskien esim. tietoaukkoa tai biomassan kestävyyttä)**

Lisää menettely



---

# Parannusraportit ja muutoshakemukset

## Parannusraportit 30.6. mennessä

Jos todentaja on tehnyt sääntöjenvastaisuusmerkinnän todentamisraporttiin, toiminnanharjoittajan tulee jättää parannusraportti.

Energiavirasto on luonut valmiiksi parannusraporttipohjat, mitä toiminnanharjoittaja pääsee täyttämään.

Energiavirasto käsittelee parannusraportin ja tekee siitä joko maksullisen päätöksen tai päättää asian maksuttomalla kuittausviestillä.

Jotta asia voidaan kuitata ilman maksullista ja valituskelpoista päätöstä, seuraavien ehtojen tulee täytyä.

Toiminnanharjoittaja on **30.6. mennessä**:

- korjannut kaikki sääntöjenvastaisuudet.
- toteuttanut suositellut parannukset.
- hakenut muutosta tarkkailusuunnitelmaan asiaan liittyvien kohtien osalta.
- jättänyt parannusraportin, missä ilmoittaa korjauksista, parannuksista ja tarkkailusuunnitelmaan tehdyistä muutoksista.

## Muutoshakemukset

Toiminnanharjoittajan tulee pitää päästölupa ja tarkkailusuunnitelma aina ajan tasalla. Muistatteen päivittää FINETS-lomakkeita aina kun laitoksella tapahtuu muutos. Muistatteen pitää myös ilmaisjaon tarkkailumenetelmäsuunnitelman (MMP) ajan tasalla.

Ilmoitus tarkkailusuunnitelman muutoksesta johtaa joko maksulliseen hallintopäätökseen tai maksuttomaan tarkkailusuunnitelman päivittämiseen (kuittaus). Energiavirasto arvioi tapauskohtaisesti kumpi on kyseessä. MRR 15 artiklan 3. kohta luettelee joitakin merkittäviä muutoksia, jotka johtavat maksulliseen ja valituskelpoiseen päätökseen (lista ei ole kaiken kattava). Näitä muutoksia ovat mm.:

- uusien lähdevirtojen käyttöönotto
- sovelletun määrittämistason muutos.

Muutoshakemukset käsitellään vireilletulojärjestyksessä.



Kiitos!

[paastolupa@energiavirasto.fi](mailto:paastolupa@energiavirasto.fi)



energiavirasto

# Muutokset yleiseen päästökauppaan ja uusi polttoaineen jakelun päästökauppa

TEM/EOS  
Anna-Maija Sinnemaa  
3.5.2023



Työ- ja elinkeinoministeriö  
Arbets- och näringsministeriet

# Arkkitehtuuri vuoteen 2030 saakka



## Päästökauppasektori

### YLEINEN PÄÄSTÖKAUPPA:

- Yli 20 MW:n energiantuotantolaitokset + opt-in pienemmät
- Suuret teollisuuslaitokset mm. metalli, metsä- ja kemian sektoreilta
- EU:n sisäinen lentoliikenne

Tulevat muutokset:

### ULOS:

- Lähes täysin biomassaa käyttävät laitokset

### SISÄÄN:

- Meriliikenne
- Jätteenpolto asteittain
- Soveltamisalalla toimivat päästöttömät laitokset

## Taakanjakosektori

### Uusi POLTTOAINEEN JAKELUN PÄÄSTÖKAUPPA:

- Liikenne
- Rakennusten erillislämmitys
- Muu energiantuotanto
- Muu teollisuus ja rakentaminen

El uuden päästökaupan soveltamisalassa:

- Maa- ja metsätalous
- Kalastus
- Vesi-, raide-, lentoliikenne



# Muutokset yleiseen päästökauppaan

# Muutokset yleiseen päästökauppaan:



- **Muutoksilla muutetaan jo käynnissä olevaa 4. päästökauppakautta**
  - Sääntömuutokset sovittu vuoteen 2030 saakka
- **Uusi päästövähennystavoite: - 62 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasoon verrattuna (aiempi - 43 %)**
- **Keinot, jolla päästökattoa lasketaan:**
  - Kiristytävä kulmakerroin: 2024-2027 4,3% ja 2028-2030 4,4%
  - Kaksi päästökattoon tehtävää kertaleikkausta vuosina 2024 ja 2026
- **Markkinavakausvarannon vaikuttavuus säilytetään nykyisellä tasolla, mikä osaltaan tukee päästövähennystavoitteen saavuttamista**

# Muutokset soveltamisalaan: MERILIIKENNE



- Meriliikenne sisällytetään asteittain täysimääräisesti yleiseen päästökauppaan
- Laivayhtiöiden tulee palauttaa päästöoikeudet vuoden 2024 osalta 40%:lle, vuoden 2025 osalta 70%:lle ja vuoden 2026 osalta 100 %:lle raportoiduista päästöistä
- Kattavuus:
  - bruttovetoisuudeltaan 5 000 ja sitä suurempien alusten matkat
  - 50 % päästöistä, jotka syntyvät matkoilla jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden satamien välillä
  - Hiilidioksidipäästöt, 2026 alkaen myös metaani- ja dityppioksidipäästöt
- Laivayhtiöt eivät ole oikeutettuja päästöoikeuksien ilmaisjakoon
- Direktiivissä poikkeuksia ja helpotuksia päästökaupan soveltamiselle vuoteen 2030 saakka, mm. jäävahvistetut alukset, saaret ja EU:n syrjäiset alueet



## Muutokset soveltamisalaan: JÄTTEENPOLTTO

- Yhdyskuntajätettä polttaville, kokonaislämpöteholtaan yli 20 MW:n laitoksille päästöjen tarkkailu- ja raportointivelvoite vuodesta 2024 alkaen
- Täysimääräinen sisällyttäminen mahdollisesti 2028 alkaen
  - Komissiolta vaikutustenarviointi 2026
  - Mahdollinen lainsäädäntöehdotus 2028
- TEM teettänyt Rambollilla selvityksen jätteenpolton päästökauppaan sisällyttämisen vaikutuksista kansallisesti
  - [www.tem.fi/paastokauppa](http://www.tem.fi/paastokauppa)

# Muutokset soveltamisalaan LAITOKSET



- 2024 alkaen päästökauppaa sovelletaan direktiivissä lueteltuihin toimintoihin, riippumatta siitä, aiheutuuko niistä päästöjä vai ei
- 2024 alkaen, mikäli päästövähennystoimen seurauksena laitoksen, jonka toiminto on polttoaineen poltto laitoksessa, kokonaislämpöteho putoaa alle soveltamisalarajakynnyksen 20 MW, tulee jäsenvaltion tarjota toiminnanharjoittajalle mahdollisuus säilyä soveltamisalassa kuluva ja sitä seuraava ilmaisjaon viisivuotiskausi
- 2026 alkaen, arvioitaessa ylittyykö 20 MW:n kynnys soveltamisalaan kuulumiseksi, huomioidaan jatkossa myös yksinomaan biomassaa käyttävät yksiköt laitoksella.
  - Voimassa olevan direktiivin mukaan ne ovat rajattu laskennan ulkopuolelle.
- Poikkeava sääntö lähes yksinomaan biomassaa polttoaineena käyttäville laitoksille:
  - Laitokset, joiden päästöistä yli 95 % syntyy kestävän biomassan poltosta suljetaan ulos soveltamisalasta 2026 alkaen
  - Voimassa oleva sääntö: päästökauppaa ei sovelleta laitoksiin, joissa käytetään laitoksen tai polttoyksikön käynnistystä tai pysäytystä lukuun ottamatta yksinomaan biomassaa



# Muutokset soveltamisalaan LAITOKSET



- Vety- ja synteetikaasun tuotantokapasiteetin alarajaa lasketaan rajasta 25 t/päivä rajaan 5 t/päivä
- Kipsin ja hiilimustan tuotantojen kohdalla ei jatkossa enää arvioida soveltamisalaan kuulumista nimellisen kokonaislämpötehon vaan tuotantokapasiteetin alarajan perusteella. Kipsille alaraja on 20 t/päivä ja hiilimustalle 50 t/päivä
- Öljynjalostusta koskevaa määritelmää on muutettu siten, että jatkossa soveltamisalaan kuuluu öljyn jalostaminen polttoyksiköissä, joiden nimellinen kokonaislämpöteho on yli 20 MW
- CCS: jatkossa myös muutkin kuljetusmuodot kuin putkistot mahdollisia päästökaupan soveltamisalassa
- CCU:sta valmisteilla erillinen asetus

# Hiilivuotoriskin torjunnan keinot jatkossa:



**Päästökauppadirektiivissä jo olemassa olevat keinot:** päästöoikeuksien ilmaisjako ja epäsuorien kustannusten korvaamiseen kansallisilla järjestelmillä ei ole ehdotettu suoraan muutoksia

**Uutena eri asetuksessa hiilirajamekanismi CBAM:** tulee korvaamaan asteittain ilmaisjaon valituilla sektoreilla

## **Päästöoikeuksien ilmaisjakoon tulevia muutoksia:**

- Jatkossa ehtona 100 % ilmaisjaolle: yritys toteuttaa tietyin ehdoin energiatehokkuusdirektiivin mukaisen katselmoinnin tai sertifioidun energiahallintajärjestelmän suositukset tai vastaaviin päästövähennyksiin johtavat toimet
- Päästöintensiivisimmille laitoksille velvoite hiilineutraaliussuunnitelman tekemiseksi
- Vertailuarvoja kiristetään aiempaa enemmän 2026-2030 vuosille
- CBAM-sektoreilla ilmaisjaon asteittainen alasajo vuosina 2026-2034, koskee teräksen, sementin, lannoitteiden, alumiinin, vedyn tuotannolle myönnettyä jakoa

## **Ehdotettujen muutosten taustalla:**

- kannustaa päästövähennystoimiin ehdollisuudella
- niukkuuden lisääntyessä tavoitteena tarkemmin kohdentuva ilmaisjako
- teknologisen kehityksen huomioiminen

# Huomioita yleisen päästökaupan ohjausvaikutuksesta



- Päästökauppadirektiivissä sovitun lisäksi liikkeelle laskettavien päästöoikeuksien määrään vaikuttavat vuoteen 2030 mennessä mm. RepowerEU
- Markkinavakausvarannon merkitys huomattava, sen toiminnan ennakointi vaikeaa
- Eri tekijöiden yhteisvaikutusta päästöoikeuksien tarjontaan on erittäin vaikea ennakoida
- Myös kysyntään liittyy epävarmuuksia
- Mahdollisia muutoksia markkinan dynamiikassa, mihin liittyy myös huomattavaa epävarmuutta, mm. teollisuuden rooli markkinatoimijana tulevaisuudessa sekä meri- ja lentoliikenteen toimijat
- Päästöoikeuden hinta noussut aiemmin ennakoitua nopeammin, vaihtelu voimakasta, tulevan ennustamiseen liittyy suuria epävarmuuksia



# Uusi polttoaineen jakelun päästökauppa

# Yleistä polttoaineen jakelun päästökaupasta



- Uusi päästökauppa on EU:n yhteinen, taakanjakosektorin päästövähennystoimi
- Uusi päästökauppa on täysin erillinen jo toiminnassa olevasta yleisestä päästökaupasta
- Järjestelmä käynnistyy vuonna 2027 (tai 2028)
- Päästöoikeudet huutokaupataan markkinoille täysimääräisesti
- Päästöoikeudet palautetaan ensimmäisen kerran 2028 (tai 2029)
- Järjestelmässä noudatetaan pitkälle samoja menettelyjä ja puitteita kuin yleisessä päästökaupassa
- Pyrkimys rajata kustannusvaikutuksia mm. liiallisen hinnannousun mekanismilla mikäli päästöoikeuden hinta ylittää tietyt kynnyksarvot tai nousee liian äkillisesti vapautetaan ylimääräisiä päästöoikeuksia

# Uuden päästökaupan soveltamisalasta:



**Soveltamisalaan kuuluu fossiilisten polttoaineiden luovuttaminen kulutukseen seuraavilla aloilla:**

- tieliikenne
  - rakennusten erillislämmitys
  - rakentaminen
  - yleisen päästökaupan ulkopuolinen energiantuotanto
  - yleisen päästökaupan ulkopuolinen teollisuus
- **Päästökaupan velvoitteet kohdistuvat polttoaineen jakelijaan, eivät polttoaineen kuluttajaan**

**Direktiivin mukaisen soveltamisalan ulkopuolella:**

1. Yleisen päästökauppaan kuuluvat toimialat
2. Polttoaineet, joiden päästökerroin on nolla (uusiutuvat polttoaineet)
3. Maatalous, metsätalous, kalastus, vesiliikenne, raideliikenne ja lentoliikenne

# Uuden päästökaupan käynnistymisestä:



- Jakelijoilla oltava päästökauppaviranomaisen myöntämä päästölupa 1.1.2025 alkaen.
- Päästöjen tarkkailusta annettuja vaatimuksia sovelletaan vuodesta 2025 eteenpäin ja raportointia koskevia vaatimuksia vuodesta 2026.
- Lisäksi jäsenmaan tulee varmistaa, että päästöluvan saanut taho toimittaa tiedot vuoden 2024 päästöistä 30. maaliskuuta 2025 mennessä.
- Päästöoikeuksien huutokauppa käynnistyy 2027 (mahdollisuus siirtää käynnistymistä vuodella).
- Päästöoikeudet palautetaan ensimmäisen kerran 2028 (tai 2029).
- Direktiivissä ns. veropoikkeus, mikä tarkoittaa, että jäsenmaa voi olla vaatimatta päästöoikeuksien palauttamista vuoden 2030 loppuun saakka, jos käytössä on päästöoikeuden hintaa vastaava kansallinen hiilidioksidivero.

# Kansallisesta valmistelusta



## YLEINEN PÄÄSTÖKAUPPA

- Valmistelussa päästökauppalaain kokonaisuudistus, uudessa päästökauppalaissa tullaan säätämään laitoksia, meri- ja lentoliikennettä koskevasta päästökaupasta
- Kutakin sektoria koskien valmisteltu arviomuistiot, missä kuvattu nykytila, muutokset ja niiden vaikutukset
- Hallituksen lakiesitys annetaan eduskunnalle syksyllä 2023
- Direktiivin määräaika toimeenpanolle on 31.12.2023
- Ajantasaiset tiedot valmistelusta:  
<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM078:00/2022>

## POLTTOAINEEN JAKELUN PÄÄSTÖKAUPPA

- Direktiivin määräaika toimeenpanolle on 30.6.2024
- Valmistellaan arviomuistio toteuttamisvaihtoehtoista syksyllä 2023
- Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle keväällä 2024





# Vaikutukset EU-säädöksiin

- **Päästökaupan säännöt yksityiskohtaisesti harmonisoitu, kansallista liikkumavaraa yleisessä päästökaupassa hyvin vähän**
- **Sääntömuutokset yleisen päästökauppaan sekä uuden polttoaineen jakelun päästökaupan perustaminen edellyttävät**
  - Voimassa olevien delegoitujen ja toimeenpanosäädösten muuttamista
  - Uusien säädösten valmistelua
- **Aikatauluihin liittyy epävarmuutta**
- **Kansallista valmistelua tehdään saman aikaisesti EU-säädösvalmistelun kanssa**



**Yhteystiedot:**

**Anna-Maija Sinnemaa**  
**erityisasiantuntija**

**[anna-maija.sinnemaa@gov.fi](mailto:anna-maija.sinnemaa@gov.fi)**

**Tel. +358 295 047 303**

Tämän webinaarin esitys julkaistaan Energiaviraston nettisivuilla:  
<https://energiavirasto.fi/paastoluvat#tilaisuudet>

**Lisätiedot:** paastolupa@energiavirasto.fi

**Kiitos osallistumisesta!**